

N:o 99.

Af Herr **D. Isaksson:** *Om förbud för landthandlande att handla med bränvin.*

Landthandeln, sådan den för det närvarande utbreder sig i vårt land, är en kräfta, som fräter på samhällets mærg och i icke ringa mån bidragit till det ekonomiska betryck, hvaröfver så allmänt klagas. Den medverkar till spridande af öfverflöd och njutningsbegär bland dem, som icke hafva tillgångar till dess tillfredsställande; och genom den kredit, som tyvärr det blifvit en vana i vårt land att begagna, äfven för tillfredsställande af de dagliga konsumtionsbehofven, föranledes den skuldsättning, hvaröfver så allmänt klagas. De i ämnet sednast utkomna författningar hafva framkallat en sådan mängd af dessa landthandlande, att i vissa socknar af jemförelsevis liten areal och folkmängd finnes ända till sex å åtta dylika. Det medel, som användes för att vid täflan emellan alla dessa konkurrenter locka till afnämare, är bränvinet. Hvarje försök att förekomma eller utrota denna bränvinshandel har hittills misslyckats och måste misslyckas, emedan både polis och ordningsmän deremot ingenting kunnat uträtta, emedan lagarne äro af den beskaffenhet, att den skändliga handeln icke af dem åtkommes. De åtgärder, som blifvit vidtagna för att motverka minuthandel eller utskänkning, äro vanmäktiga, sedan den såkallade salningen blifvit upptäckt och af domaremagten godkänd. Det gifves således icke någon annan utväg än att förbjuda dem, som å landet idka handel, att hålla till salu bränvin, vare sig i större eller mindre partier.

Då lagstiftningen med så mycken omsorg sökt motverka en öfverdrifven konsumtion af bränvin, men, enligt hvad erkännas måste, deruti misslyckats, och den nu först rätt i flor komna landthandeln ytterligare kommer att verka till bränvinets spridande, så återstår ingen annan utväg än den af mig nu angifna. Jag får således vördsamt föreslå,

att all handel med bränvin, vare sig i parti eller minut, förbjudes den, som idkar handel å landet, vid påföljd af böter samt handelsrättighetens förlust.

Om remiss till Lag-Utskottet anhålles.

Stockholm den 24 Januari 1868.

Dan. Isaksson

från Elfsborgs län.

N:o 100.

Af Herr **D. Danielsson:** *Om ändring i Kongl. Förordningen den 21 Mars 1862, angående kommunalstyrelse på landet.*

Den rösträtt, som tillkommer medlemmar inom landets kommuner enligt gällande kommunalförordning, har mångenstädes en utsträckning, som underordnar flertalets mening och lägger beslutandemagten i händerna på några få, ja till och med en enda af dess medlemmar; sådant inträffar i icke så få kommuner i landsorten, der en enda person eger så öfvervägande rösträtt, att mången anser det föga löna mödan att i de kommunala angelägenheterna deltaga. Detta i stället för att befordra vana och lif att styra och ställa om kommunernas rätt och bästa vållar en liknöjdhet till stor förlust för den praktiska vana och skicklighet, som hos medlemmarne skulle utbildas; och då såväl erfarenheten häraf, som det missnöje, hvilket häröfver mångenstädes gifvit sig tillkänna, torde tiden vara inne att rätta ett missförhållande, som vid kommunallagarnes stiftande väl anades, men först under tillämpningen blifvit en verklighet. Jag vågar derföre vördsamt föreslå följande förändring,

att med uteslutande af 12 § i Kongl. Maj:ts nådiga Förordning om kommunalstyrelse på landet af den 21 Mars 1862 och införande af en ny § med ungefär följande lydelse:

»Rösträtt utöfvas med enkel röst (eller per capita) af alla enligt 9 och 10 §§ röstberättigade medlemmar;»